

İSEN CİĞERLİ
HUKUK BÜROSU

SÖZLEŞMELERDE YABANCI DİL KULLANIMI

Sözleşmelerin, Türkçe dili dışında başka bir dilde akdedilip akdedilemeyeceği hususu, 10 Nisan 1926 tarihli ve 805 sayılı İktisadi Müesseselerde Mecburi Türkçe Kullanılması Hakkında Kanun'da ("**Kanun**") düzenlenmiştir. Kanun'un amacı, gerek Türk, gerekse yabancı uyruklu şirketlerin/müesseselerin Kanun kapsamında ifade edilen iş ve işlemleri yabancı dilde yapıp yapamayacağı hususunun düzenlenmesidir.

Kanun'un 1. maddesine göre Türk şirketleri ve müesseseleri Türkiye dahilinde yapacakları işlem ve sözleşmelerde Türk dilini kullanmalı, hesap ve defterlerini Türkçe tutmalıdır. Bir başka ifadeyle, Türk şirketlerin ve müesseselerin kendi aralarında Türkiye'de akdedecekleri sözleşmelerin Türkçe kaleme alınmaları gerekmektedir.

Bununla birlikte, Kanun'un 2. maddesi kapsamında yabancı şirketlerin ve müesseselerin yapacakları iş ve işlemleri Türkçe dilinde yapma zorunluluğu Türk resmi makamlarına sunulacak belge ve defterler için öngörülmüştür. Ayrıca, yabancı şirketlerin ve müesseselerin, Türk müesseseler ve şirketler ile Türk vatandaşları arasında yapacağı iş ve işlemler açısından da Türkçe kullanma zorunluluğu mevcuttur. Belirtilmelidir ki, yabancı şirketlere ilişkin 2. maddede, 1. maddenin aksine, Türkçe yapılması gereken işlemler arasında "mukaveleler" sayılmadığından, yabancı şirketlerin Türk şirketler ve Türk vatandaşları ile imzalayacakları sözleşmelerde dil zorunluluğuna bir istisna getirilip getirilmediği doktrinde tartışma konusu olmuştur. Bu kapsamda, Yargıtay 11. Hukuk Dairesi 2012/4088 Esas 2013/3972 Karar sayılı 04.03.2013 tarihli kararında, Kanun'un 2. maddesinde yer alan düzenlemenin sözleşmeleri de kapsadığını ifade ederek karar vermiştir. Bu nedenle, Yargıtay içtihadı uyarınca Kanun'un 2. maddesinde yer alan Türkçe kullanımına ilişkin düzenlemenin sözleşmeler açısından da uygulama alanı bulabileceğinden bahsedilebilir.

Yabancı şirket ve müesseselerin işlemlerinde Türkçe'den başka bir dili Türkçe'ye ilave olarak kullanmaları halinde, Türkçe metnin geçerli sayılacağı ve imzaların Türkçe metnin altına atılması gerektiği hususlarını konu alan düzenleme ise, Kanun'un 3. maddesinde yer almaktadır. Düzenlemenin devamında ise, tarafların imzalarını yabancı dilde düzenlenmiş metnin altına atmaları halinde dahi, Türkçe metnin esas alınacağı ifade edilmiştir.

Kanun'un 4. maddesinde Kanun'un 1. ve 2. maddelerine aykırı olarak düzenlenmiş metinlerin şirket ve müesseseler lehine dikkate alınmayacağı ifade edilmiştir. Bu kapsamda Yargıtay 11. Hukuk Dairesi'nin 2014/15066 Esas 2015/11597 Karar numaralı 05.11.2015 tarihli kararında, Kanun'un 1. maddesinde aykırı şekilde hazırlanmış sözleşme hükümlerine değer verilmeyeceği ve bu nedenle taraflar arasındaki uyuşmazlığın 6098 sayılı Türk Borçlar Kanun'u hükümleri çerçevesinde çözülmesi gerektiği yönünde karar verilmiştir.

Diğer yandan Yargıtay'ın sözleşmenin Kanun'a aykırı şekilde yabancı dilde akdedildiği hallerde dahi, sözleşmenin geçersizliğine karar vermeyip, tarafların ifa ettikleri edimlerine ilişkin bedeli talep edebilecekleri yönünde bir kararı mevcuttur. Şöyle ki, Yargıtay 11. Hukuk Dairesi 2015/11036 Esas 2016/9260 Karar sayılı 01.12.2016 tarihli kararı ile, Kanun'un 1. ve 4. maddelerine aykırı şekilde düzenlenmiş sözleşmeye ilişkin olarak, sözleşme kapsamında sunulan hizmetlere ilişkin ödemelerin de yapılmış olmasından bahisle, yalnızca sözleşmenin İngilizce düzenlenmesi hususunun, sözleşme kapsamında sunulan hizmetlere ilişkin bedellerin talep edilemeyeceği anlamına gelmeyeceği yönünde bir karar vermiştir. Ek olarak, doktrinde bu ifadenin bir geçersizlik hükmü olmayıp, "*yorum gerektiğinde düzenleyen tüzel kişi aleyhine yorum tercih edilir*" anlamına geldiğini savunan görüşler mevcuttur. Her

İSEN CİĞERLİ
HUKUK BÜROSU

halükârda, tarafların bu sözleşme içeriğini imzaladıkları açık ise, geçersizlik iddiaları, 4721 sayılı Medeni Kanun'da düzenlenen dürüstlük kuralı ile karşı karşıya gelecektir.

Belirtilmelidir ki, uygulamada Türkçe akdedilen sözleşmelerde yabancı terimlerin kullanıldığı görülmektedir. Bu hallerde, sözleşmelerde yabancı terimlerin kullanılması yalnızca bu terimlerin kullanılmasının zorunlu olması halinde mümkündür. Bu kapsamda, Yargıtay 11. Hukuk Dairesi 1979/3309 Esas 1979/5469 Karar numaralı 30.11.1979 tarihli kararı uyarınca "*işin niteliği ve özelliği bu tür yabancı terim ve tabirlerin aynen kullanılmasını zorunlu kılması*" bu terimlerin kullanılabilceği kararlaştırılmıştır.

Ayrıca, Kanun'un 7. maddesinde ise, Kanun hükümlerine aykırılığın yaptırımını, yüz günden az olmamak üzere adlî para cezası olarak belirlenmiştir.

Sonuç olarak, Kanun Türkçe kullanımını koruyor olsa da, doktrinde bu durum sözleşme serbestisine ve günümüzün globalleşen koşullarına aykırı bir tutum oluşturduğu gerekçesiyle eleştirilmektedir.

Konuyla ilgili daha detaylı bilgi için, bize her zaman danışabilirsiniz.
